

เรื่อง คำขวัญเมืองนครชุม

รายละเอียด

คำขวัญเมืองนครชุม

พระบรมธาตุคู่บ้าน พระยาวชิรปราการค้อมเมือง ป้อมทุ่งเศรษฐีลือเลื่อง กำแพงเพชรเมือง700ปี คลองสวนหมากเสด็จประพาส ทุ่งมหาธาตบพระพันธ์ดี หลวงพ่ออุโมงค์เป็นศักดิ์ศรี คนดีศรีเมืองนครชุม

ความหมายของคำขวัญ ตำบลนครชุม

พระบรมธาตุคู่บ้าน

พระบรมธาตุนครชุมมหาเจดีย์ทรงสูงใหญ่ สวยงามไปด้วยสถาปัตยกรรมและสีทองอร่ามทั้งองค์ เสมือนดั่งเจดีย์ชเวดากองในเมืองพม่า เป็นพระบรมธาตุเจดีย์ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ จำนวน 9 องค์ เมื่อได้เข้าไปนมัสการและบูชาแล้ว ดั่งได้พบกับพระพุทธเจ้าด้วยตนเอง เป็นพระบรมธาตุเจดีย์ที่อยู่คู่เมืองกำแพงเพชรมาตั้งแต่สมัยเป็นเมืองนครชุมกินเวลายาวนานมากกว่า 600 ปี และยังคงยั่งยืนสืบต่อกันมาเป็นองค์มหาเจดีย์แห่ง

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ศรัทธา จวบจนปัจจุบัน

พระยาวชิรปราการค้อมเมือง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ในตำแหน่งพระยาวชิรปราการ เจ้าเมืองกำแพงเพชรในขณะนั้นได้ปราบดาภิเษกเป็นพระมหากษัตริย์ ทรงพระนามว่า "สมเด็จพระบรมราชาที่ 4" เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2310 แต่ประชาชนทั่วไปยังนิยมเรียกพระองค์ว่า "พระเจ้าตากสิน" อันเป็นตำแหน่งเดิมคือ เจ้าเมืองตาก ก่อนที่พระองค์จะได้เลื่อนเป็นพระยาวชิรปราการ เจ้าเมืองกำแพงเพชร

ป้อมทุ่งเศรษฐีลือเลื่อง

ตั้งอยู่ริมถนนพหลโยธิน ก่อนถึงตัวเมืองกำแพงเพชรเล็กน้อย ลักษณะเป็นป้อมปราการ ที่ก่อด้วยศิลาแลงรูปสี่เหลี่ยม สูงประมาณ 6 เมตร มีประตูทางเข้าตรงกลางป้อม 4 ด้าน ด้านในของป้อมมีเชิงเทิน ตรงฐานป้อมได้เชิงเทินเป็นห้องมีทางเดินติดต่อกันได้ ตรงมุมมีป้อมยื่นออก 4 มุม มีรูอยู่ติดกับพื้น แต่ด้านทิศเหนือถูกรื้อออกเสียด้านหนึ่ง

กำแพงเพชรเมือง 700 ปี

ลักษณะตัวเมือง เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า รูปกำแพงเมือง สร้างคดเคี้ยวตามลำน้ำปิง ซึ่งกว้างประมาณ 400 เมตร ยาวประมาณ 2,900 เมตร มีคูเมือง 2 ชั้น กำแพงเมืองเป็นคันดิน 3 ชั้น ที่เรียกกันว่า ตรีบูร กำแพงเมืองทางทิศตะวันออกติดปากคลองสวนหมาก ผ่านไปทางทิศใต้ของสะพานกำแพงเพชรไปสิ้นสุดที่บ้านหัวยาง กำแพงเมืองทางด้านลำน้ำปิงถูกน้ำกัดเซาะพังทลายไปสิ้น

คลองสวนหมากเสด็จประพาส

คลองสวนหมาก สายโลหิตของชาวบ้านปากคลองใต้ ได้หล่อเลี้ยงชีวิตของคนปากคลองมาหลายร้อยปี ทั้งปากคลองเหนือ ปากคลองกลาง และปากคลองใต้คลองสวนหมากเป็นสายน้ำที่มาจากเทือกเขาโมโกจู ไหลเป็นเส้นทางลำเลียงไม้มาจากป่า สายน้ำเย็นมาก ไข้ป่าชุมที่สุด มีคำกล่าวที่ว่า ถ้าเดินทางมาในลำน้ำปิง ทั้งขึ้นและลงต้องหันหน้าไปทางกำแพงเพชร ถ้าหันหน้ามาทางปากคลอง จะเป็นไข้ป่าตาย

ทุ่งมหาราชบทประพันธ์ดี

หมายถึง ทุ่งมหาราช คือนวนิยาย ของนายมาลัย ชูพินิจ เป็นนวนิยายที่ฉายภาพของเมืองนครชุมอย่างชัดเจน (เรียบเรียง เป็นนามปากกาของ ครูมาลัย ชูพินิจ ยอดนักเขียนผู้ยิ่งใหญ่ของไทย)

หลวงพ่อบุโณศักดิ์เป็นศักดิ์ศรี

หลวงพ่อบุโณศักดิ์เป็นพระพุทธรูปสมัยเชียงแสน (ก่อนสุโขทัย) ขนาดหน้าตักกว้าง 2.87 เมตร สูงเกือบ 3 เมตร มีพุทธลักษณะที่งดงามยิ่งเป็นหลักฐานสำคัญประกอบข้อเท็จจริงถึงความสัมพันธ์ระหว่างกำแพงเพชรและหัวเมืองฝ่ายเหนือ จากการบอกเล่าพบหลวงพ่อบุโณศักดิ์ลอยมาจมน้ำจืดที่ปากคลองจันทน์ออกมา มองดูคล้ายท่านอยู่ในอุโมงค์

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

คนดีศรีเมืองนครชุม

เมืองนครชุม เดิมเรียกขานกันว่าเมืองนครพระชุม ตามจารึกหลักที่ 8 อาจหมายถึง เมืองที่มีพระพุทธศาสนารุ่งเรืองและเมื่อจะสิ้นพระพุทธศาสนา บรรดาพระบรมธาตุที่ประดิษฐานตามที่แตกต่างกัน ก็จะมาชุมนุมที่เมืองนครชุม จึงเรียกขานกันว่า นครพระชุม ประชาชนที่เข้ามาหากินในเมืองนครชุมรักษาดีบ้านเมือง ทำให้เมืองนครชุมเจริญขึ้นเป็นลำดับ แต่ก็สามารถรักษาวัฒนธรรมประเพณีไว้ได้อย่างน่ายกย่อง

คำสำคัญ : คำขวัญ, นครชุม

ที่มา : แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นนครชุม.

http://www.secondary41.go.th/media_spm54/doc/student/web/v_v/slogan.html

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-01-21

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1279&code_db=610001&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology